

Ժ.02.07 – ՌՈՄԱՆԱԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԼԵՁՈՒՆԵՐ (իտալերեն)

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱԾԱՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ

1. Ռոմանական լեզուների դասակարգման հիմնական խնդիրները:
2. Ստրատների (շերտերի) տեսությունը. ենթաշերտ, մակաշերտ, առշերտ:
3. Իտալերենի քերականական համակարգի ձևավորման և զարգացման առանձնահատկությունները:
4. Ժողովրդական լատիներենից իտալերեն. հնչյունական, ձևաբանական, շարահյուսական փոփոխությունները:
5. Իտալերեն լեզվով առաջին վկայությունները:
6. Դանթեն որպես ժողովրդախոսակցական իտալերենի առաջին տեսաբան: «Աստվածային կատակերգություն» ստեղծագործության լեզվի բազմազանությունն որպես այդ ժամանակաշրջանի լեզվական քարտեզ:
7. Լեոն Բատիստա Ալբերտիի՝ առաջին քերականություն ստեղծելու փորձը. լատիներենի և ժողովրդախոսակցական իտալերենի մրցակցությունը հումանիստական դարաշրջանում:
8. Բարբառային գրականության առաջացումը և բարբառների տոսկանացումը:
9. «Իտալերեն լեզվի խնդրի» լուծման գործընթացում Ա. Մանձոնիի ներդրումը:
10. Բառարանագրության ոսկե ժամանակաշրջանը 19-րդ դարում:
11. Գրական և գիտական իտալերենը 20-րդ դարի առաջին կեսին: Լեզվական քաղաքականությունը Ֆաշիզմի ժամանակաշրջանում:
12. Հետպատերազմյան շրջանի իտալերենը: Նեո-իտալերենը՝ Պազոլինին և լեզվի խնդիրը: Գրական լեզվի զարգացման միտումները:
13. Իտալերեն լեզվի միասնականացումը: Լրատվական միջոցների՝ ռադիոյի և հեռուստատեսության ազդեցությունը միասնական իտալերենի ձևավորման և տարածման գործընթացում:
14. Իտալերենի բարբառային քարտեզը և բարբառների դասակարգումը ըստ խմբերի: Բարբառների դասակարգման որոշ խնդիրներ:
15. Հնչյունաբանություն և հնչյութաբանություն: Հնչյունաբանության ուսումնասիրության առարկան: Արտասանական ապարատ՝ ակտիվ և պասիվ օրգաններ:
16. Հատույթային և վերհատույթային տարրեր: Հնչյուններ և հնչյութներ: Հնչյունների և հնչյութների սահմանազատումը:
17. Հնչույթը որպես լեզվի արտահայտության պլանի նվազագույն միավոր: Հնչույթը և նրա տարբերակները: Հնչույթի սահմանումը տարբեր լեզվաբանների կողմից:
18. Իտալերենի հնչյունական համակարգի ընդհանուր բնութագիրը: Հնչյունների դասակարգման չափանիշներն ու սկզբունքները:
19. Իտալերենի բաղաձայնների համակարգն ու դրանց դասակարգումը:
20. Շեշտ և հնչերանգ: Հնչերանգի սահմանումը, տեսակները և հիմնական գործառույթները:
21. Բառագիտության ուսումնասիրության առարկան, նրա խնդիրներն ու նպատակները:
22. Բառի բովանդակային կառուցվածքը և նրա բաղկացուցիչ տարրերը:
23. Իմաստի տարբեր մեկնաբանություններն արդի լեզվաբանության մեջ:
24. Բազմիմաստության, մեկիմաստության և համանունության խնդիրները ժամանակակից իտալերենում:

25. Լեզվական միավորների ներքին համակարգային՝ շարակարգային և հարացուցային կապերը:
26. Հոմանիշության, հականիշության և վերանվանման հարաբերությունները ժամանակակից իտալերենում:
27. Իմաստային-թեմատիկ խմբեր: Իմաստային դաշտերի տարբեր մեկնաբանությունները: Սեռանիշ և տեսականիշ բառեր:
28. Ժամանակակից իտալերենի բառապաշարի դասակարգման սկզբունքները: Բառապաշարի հիմնական շերտերը:
29. Բառապաշարի սոցիալ-գործառական տարբերակման խնդիրները (ժարգոն, մասնագիտական ժարգոն, սոցիալական ժարգոն, արգո):
30. Փոխաբերություն, փոխանունություն:
31. Տաբու և մեղմասություն:
32. Իտալերենի բառապաշարի հարստացման հիմնական միջոցները:
33. Բառակազմության հիմնական միջոցները իտալերենում: Առավել կենսունակ բառակազմական կաղապարները:
34. Փոխառություններն իտալերենում:
35. Օտարաբանություններ, նորաբանություններ, պատճենումներ:
36. Իտալերենի տարբերակներն ըստ աշխարհագրական բաժանման. բարբառներ:
37. Իմաստափոխություն: Իմաստափոխության պատմական, հասարակական, հոգեբանական գործոնները:
38. Իմաստափոխությունների տեսակները (իմաստի ընդլայնում, նեղացում, նորացում և այլն):
39. Դարձվածքի սահմանումը: Իտալերենի դարձվածքների կառուցվածքային-քերականական և իմաստային առանձնահատկությունները:
40. Բառարանագրություն և բառարանագիտություն: Իտալերեն բառարանների կազմության և դասակարգման սկզբունքները:
41. Խոսքի մասերի դասակարգման հիմնական խնդիրներն իտալերենում:
42. Գլխավոր և երկրորդական խոսքի մասերը և դրանց ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները:
43. Գոյական անուն. խոսքիմասային առանձնահատկությունները, բառաքերականական ենթադասերը:
44. Գոյականի քերականական կարգերը և նրանց արտահայտման միջոցները:
45. Առկայացման հասկացությունը: Հոդը որպես գոյականների առկայացման հիմնական միջոց:
46. Ածական անունը որպես խոսքի մաս, ածականի տեսակները, կազմությունը, քերականական առանձնահատկությունները:
47. Դերանունների խոսքիմասային առանձնահատկությունները, տեսակները քերականական կարգերը:
48. Մակբայների դասակարգումն ու գործառույթները:
49. Բայի իմաստային, ձևաբանական – շարահյուսական առանձնահատկությունները: Բայի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը:
50. Խոսքի մասերի շարահյուսական գործառույթների ընդհանուր բնութագիրը:
51. Ոճաբանության ուսումնասիրության առարկան, նպատակը, հիմնական խնդիրները:
52. Իտալական ոճաբանական դպրոցը:
53. «Ոճ» հասկացության տարբեր ընկալումները:
54. Ոճագիտության հիմնական հասկացությունները (Նորմա, հարանշանակություն, ոճական գործառույթ):
55. Փոխաբերությունը և փոխանունությունը որպես լեզվի ոճապատկերային համակարգի հիմնական միջոցներ:
56. Դարձույթների տեսակները, դրանց հիմնական ոճական գործառույթները:

57. Շարահյուսական ոճաբանություն: Բանադարձումների տեսակները, դրանց հիմնական ոճական գործառույթները:
58. Իմաստային բանադարձումները (աստիճանավորում, բառախաղ, հակադրություն, նրբաբանություն), դրանց հիմնական ոճական գործառույթները:
59. Խոսքի հնչյունական կառուցվածքի ոճական հնարները:
60. Գրաբանության, ուղղագրության և կետադրության ոճարտահայտչական գործածության հնարավորություններն իտալերենում:
61. Թարգմանաբանության ձևավորումը որպես անկախ լեզվաբանական գիտակարգ: Թարգմանության լեզվաբանական նախադրյալները:
62. Թարգմանությունը որպես միջլեզվական և միջմշակութային երկլեզվյան հաղորդակցական ակտ:
63. Համարժեքության խնդիրը թարգմանաբանության մեջ:
64. Բանասիրական վերլուծությունը որպես թարգմանության գործընթացի կարևոր բաղադրիչ:
65. Իրակությունների (ռեալիա) տարբեր մեկնաբանությունները թարգմանաբանության մեջ, դրանց թարգմանության հիմնական հնարները:
66. Ազգամշակութային բաղադրիչը որպես թարգմանական խնդիր: Ազգամշակութային բաղադրիչի դասակարգումը:
67. Թարգմանաբանության արդի տեսություններն ու կաղապարները:
68. Թարգմանության տեսակները:
69. Թարգմանության հիմնական հնարները:
70. Գեղարվեստական թարգմանությունը որպես ստեղծագործական գործընթաց:
71. Ազգային կոլորիտի պահպանման խնդիրները գեղարվեստական թարգմանության մեջ:
72. Դարձվածքների թարգմանության հիմնական հնարները:
73. Առաձևերի և ասացվածքների թարգմանության հիմնական խնդիրները:
74. Բանաստեղծական տեքստի թարգմանության առանձնահատկությունները:
75. Պատկերավորությունը որպես թարգմանական կատեգորիա: Թարգմանության մեջ դրա վերարտադրման խնդիրները:

Լրացուցիչ մասնագիտական կրթական մաս (25 հարց)

1. Ճանաչողական իմաստաբանության հիմնական դրույթները: Ճանաչողության և լեզվի փոխադարձ կապը:
2. Իմաստային և զուգորդական դաշտեր: Բաղադրական վերլուծություն:
3. Դարձվածային իմաստաբանություն: Իմաստափոխությունը որպես դարձվածքների էական տարբերակիչ հատկանիշ և նրա տեսակները:
4. Գործառական ոճի հասկացությունը. գործառական ոճերի դասակարգման խնդիրներն իտալերենում:
5. Գիտական ոճի լեզվական տարբերակիչ հատկանիշները: Գիտական տերմինաբանություն:
6. Պաշտոնական ոճի էական տարբերակիչ հատկանիշները: Ենթաոճերը:
7. Պաշտոնական գրագրության առանձնահատկություններն իտալերենում:
8. Հրապարակախոսական ոճի էական տարբերակիչ հատկանիշները:
9. Լրագրային լեզվի զարգացման արդի միտումներն իտալերենում:
10. Լեզվի գործառույթներն ըստ Կ.Բուլերի և Ռ.Յակոբսոնի հաղորդակցական կաղապարների:
11. Բանավոր թարգմանության պատմության ընդհանուր ակնարկ:

12. Բանավոր թարգմանության եղթյունը և տեսակները՝ բանավոր թարգմանությունը գրավոր տեքստից, համաժամանակյա և հաջորդական թարգմանություն, դրանց հիմնական առանձնահատկությունները:
13. Դիսկուրսի սահմանման խնդիրն արդի լեզվաբանության մեջ:
14. Զաղաքական դիսկուրսի վերլուծության արդի մեթոդները:
15. Հերմենևտիկան որպես գեղարվեստական ստեղծագործության մեկնաբանության մեթոդաբանություն:
16. Թարգմանաբանության պատմության համառոտ ակնարկ:
17. Թարգմանության տեքստային, պատմամշակութային, հոգելեզվաբանական, մեկնողական հայեցակետերի քննություն:
18. Հոգելեզվաբանության ուսումնասիրության առարկան, նպատակը և հիմնախնդիրները:
19. Հոգելեզվաբանության հիմնական բաժինները: Ռեֆլեքսիվ հոգելեզվաբանություն: Չարգացման հոգելեզվաբանություն: Էթնոհոգելեզվաբանություն:
20. Օտար լեզվի յուրացման հոգելեզվաբանության արդի խնդիրները:
21. Երկլեզվության խնդրի տարբեր մեկնաբանություններն արդի հոգելեզվաբանության մեջ:
22. Հայ-իտալական ազգամշակութային խորհրդանիշների զուգադրումներ առասպելաբանական, ազգագրական, հնագիտական և լեզվաբանական նյութի հիման վրա:
23. Միջմշակութային հաղորդակցության կոգնիտիվ, գործաբանական և լեզվաբանական հայեցակետերը:
24. Հայկական տարրը իտալական քաղաքակրթության համատեքստում:
25. Միխթարյան միաբանությունը և նրա լեզվագիտական, պատմագրական, գրականագիտական, թարգմանաբանական, բառարանագրական, հրատարակչական ժառանգությունը (ընդհանուր ակնարկ):

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Adamo, G.; Della Valle, V. Le parole del lessico italiano. Roma: Carocci, 2010.
2. Agorni M.(a cura di). La traduzione. Teorie e metodologie a confronto. Milano: edizione LED, 2005.
3. Ambroso, S.; Stefancich, G. Parole, 10 percorsi nel lessico italiano. Roma: Bonacci, 2002.
4. Balboni, P.; Cipolla, F. Analisi del testo letterario. Roma: Bulzoni editore, 1988.
5. Balboni, P. E. La comunicazione interculturale. Venezia: Marsilio, 2014.
6. Ballesio, G. B. Fraseologia italiana, Volume 2. Stati Uniti: Nabu Press, 2012.
7. Basile, G., Casadei, F.; Lorenzetti, L.; Schirru, G.; Thornton, A. M. Linguistica generale. Roma: Carocci editore, 2011.
8. Benjamin, W. Il compito del traduttore, in ID., Angelus Novus. Saggi e frammenti, trad. it. di R., Solmi. Torino: Einuadi, 1976, pp.37-50.
9. Bianchi, V. Semantica. Dalle parole alle frasi. Roma: Carocci, 2012.
10. Bisutti, D. La poesia salva la vita. Milano: edizione Oscar Mondadori, 2006.
11. Buffoni, F. Traduttologia. La teoria della traduzione letteraria. Roma: Ist. Poligrafico dello Stato, 2005.
12. Buono Hodgart, L. Capire l'Italia e l'italiano. Lingua e cultura italiana oggi. Perugia: Guerra, 2004.
13. Camaioni, L. Psicologia dello sviluppo del linguaggio. Bologna: il Mulino, 2001.
14. Canepari, L. Manuale di pronuncia italiana. Bologna: Zanichelli Editore, 1992.
15. Casadei, F. Lessico e semantica. Roma: Carocci, 2008.
16. Colella, G. Che cosa è la stilistica. Roma: Carocci, 2010.
17. Costamagna, L. Pronunciare l'italiano. Perugia: Guerra Edizioni, 1996.

18. Dardano, M., Trifone, P. Grammatica italiana, con nozioni di linguistica. Bologna: edizione Zanichelli, 2002.
19. De Biasio, M., Garofalo, P. Mosaico Italia. Percorsi nella cultura e nella civiltà italiana. Roma: Edilingua, 2008.
20. De Mauro, T. La fabbrica delle Parole. Il lessico e problemi di lessicologia. Torino: UTET, 2012.
21. Eco, U. Dire quasi la stessa cosa. Milano: edizione Studi Bompiani, 2007.
22. Fogliato, S. M. C. Testa, Italiano: L'uso e la grammatica. Torino: Loescher, 2001.
23. Garavelli, B. M. Prima lezione di retorica. Roma-Bari: Laterza, 2011.
24. Giacomelli, R.; Minguzzi, E. La parola e la frase. Corso di semantica. Roma: Il Calamo, 2011.
25. Graffi, G.; Scalise, S. Le lingue e il linguaggio. Introduzione alla linguistica. Bologna: edizione il Mulino, 2003.
26. Grandi, N. Fondamenti di tipologia linguistica. Roma: Carocci, 2014.
27. Lepschy, G. Parole, parole, parole e altri saggi di linguistica. Bologna: il Mulino, 2007.
28. Magni, E. Linguistica storica. Bologna: Pàtron, 2014.
29. Marazzini, C. Breve storia della lingua italiana. Bologna: edizione il Mulino, 2004.
30. Marazzini, C. La lingua italiana. Profilo storico. Bologna: edizione il Mulino, 2002.
31. Marelli, C. Le parole dell'italiano. Lessico e Dizionari. Bologna: Zanichelli, 2000.
32. Marini, A. Elementi di psicolinguistica generale. Bologna: Spinger Verlag, 2005.
33. Mengaldo, P. V. Prima lezione di stilistica. Roma-Bari: Laterza, 2008.
34. Migliorini, B. Storia della lingua italiana. Roma: edizione Bompiani, 2016.
35. Moretti, G. M. L'italiano come prima o seconda lingua, nelle sue varietà scritte e parlate. Perugia: Guerra, 2009.
36. Morini, M. La traduzione. Teorie, strumenti, pratiche. Milano: edizione Sironi, 2007.
37. Nergard, S. (a cura di). Teorie contemporanee della traduzione. Milano: edizione Bompiani, 2002.
38. Osimo, B. Propedeutica della traduzione. Milano: edizione Hoepli, 2014.
39. Palermo, M. Linguistica italiana. Bologna: Mulino, 2015.
40. Peratoner, A. (a cura di). Dall'Ararat a San Lazzaro. Venezia: edizione Congregazione Armena Mechitarista, 2006.
41. Popovic, A. La scienza della traduzione. Milano: edizione Hoepli, 2010.
42. Sensini, M. La grammatica della lingua italiana. Milano: Mondadori, 1999.
43. Sensini, M. Le parole, La lingua e Il testo. Milano: Mondadori, 1995.
44. Seriani, L. Grammatica italiana. Italiano comune e lingua letteraria. Torino: Stampatre, 2010.
45. Seriani, L. Analisi e produzione del testo. Aprilia: Archimede Edizioni, 1993.
46. Stussi, A. Fondamenti di critica testuale. Bologna: edizione Mulino, 2002.
47. Tellini, G. Lezione di stilistica per stranieri. Firenze: Fiorentina, 2012.
48. Titone, R. La psicolinguistica ieri e oggi. Roma: LAS, 1993.
49. Toury, G. Descriptive Translation Studies and Beyond. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins, 1995.
50. Trifone, M. Affresco Italiano. Roma: Mondadori, 2007.
51. Uluhogian, G. Gli armeni. Bologna: edizione il Mulino, 2009.
52. Uluhogian, G.; Zekiyan, B.L.; Karapetian, V. Impronte di una civiltà. Ginevra-Milano: edizione Skira, 2011.
53. Zekiyan, B. L. Le colonie armene del Medioevo in Italia e le relazioni culturali italo-armene. Venezia: Tipografia armena di S. Lazzaro, 1997.
54. Zekiyan, B. L.; Ferrari, A. Gli armeni e Venezia. Venezia: edizione Lettere ed Arti, 2004.